

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2019. GODINU SAVEZA ZA BOLJU BUDUĆNOST BIH

Broj: 03-07-6-263/20
Sarajevo, 15. septembar 2021. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	4
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE.....	8

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Saveza za bolju budućnost BiH za 2019. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, utvrđeno je da je Savez za bolju budućnost BiH prekršio odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 6. stav (2), člana 8. stav (1) i stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Saveza za bolju budućnost BiH za 2019. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Savez za bolju budućnost BiH se finansirao iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	16.721,28	1,40
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	49.641,29	4,17
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	13.013,88	1,09
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	1.091.934,46	91,80
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	1.171.310,91	98,46
II	Ostali prihodi i drugo	18.196,10	1,54
	Izvori finansiranja (I+II)	1.189.507,01	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 929.873,10 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Savez za bolju budućnost BiH. Skraćeni naziv stranke je SBB.

Politička stranka je rješenjem broj: 065-0-F1-09-000035 od 30.10.2009. godine registrovana kod Općinskog suda u Sarajevu, pod nazivom Savez za bolju budućnost Bosne i Hercegovine i skraćenim nazivom SBB BiH. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-F1-10-000007 od 31.05.2010. godine, rješenjem broj: 065-0-F1-11-000002 od 18.02.2011. godine i rješenjem broj: 065-0-F1-14-000013 od 14.05.2014. godine upisana je promjena sjedišta i naziva političke stranke. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-F1-20-000003 od 02.06.2020. godine upisana je promjena naziva političke stranke, koji glasi: Savez za bolju budućnost BiH i skraćeni naziv SBB.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, ulica Tešanjaska 24 A.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke, prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu je Edis Ramović, direktor stručnih službi. Prema podacima iz rješenja Općinskog suda u Sarajevu, lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje stranke je Fahrudin Radončić.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2019. godinu je Amina Ivazović-Brkić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, organizacionu strukturu Saveza za bolju budućnost BiH čine:

- Centrala,
- 8 kantonalnih odbora,
- 84 gradskih i općinskih odbora i
- Klub poslanika.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Saveza za bolju budućnost BiH za 2019. godinu..

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti terensku reviziju da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Saveza za bolju budućnost BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled i kontrolu godišnjih finansijskih izvještaja Saveza za bolju budućnost BiH u periodu od 2010. do 2018. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu i reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2018. godinu, izdat je Izvještaj o reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci da finansijska sredstva obezbijeđena za finansiranje stranke troši u skladu sa svojim programom i statutom, da u skladu sa odredbom člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članarine prikupljene u gotovom novcu uplaćuje na transakcijski račun u roku od 10 dana od dana prijema uplate, da se u skladu sa odredbom člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, prilozi uplaćuju na račun centrale stranke, da se ne finansira iz zabranjenih izvora, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i Pravilnikom o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da postupa u skladu sa podzakonskim aktima koje donosi Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2019. godinu, utvrđeno je da politička stranka nije ispoštovala date preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Savez za bolju budućnost BiH prekršio je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala ukupne troškove u iznosu od 929.873,10 KM. Stranka je u svom programu utroška sredstava planirala ukupne troškove u iznosu od 1.379.000,00 KM.

U okviru programa utroška sredstava stranka je planirala sredstva za povrat pozajmica u iznosu od 150.000,00 KM i plaćanje dugovanja prema dobavljačima-kampanja u iznosu od 82.800,00 KM, što ne može biti dio plana troškova u 2019. godini.

Uvidom u program utroška sredstava Služba za reviziju je utvrdila da je stranka finansijska sredstva u iznosu od 15.444,59 KM utrošila mimo utvrđenog finansijskog programa za 2019. godinu, i to:

- Stranka je u programu utroška sredstava za 2019. godinu planirala troškove administrativnih i drugih taksi, novčanih kazni i sl. u iznosu od 2.000,00 KM, a iste je ostvarila u iznosu od 17.444,59 KM.

Sve navedeno ukazuje da je Savez za bolju budućnost BiH prekršio odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranka jer nije sačinio program utroška sredstava na način kojim bi se obezbijedila potpuna transparentnost planiranog trošenja sredstava, te je finansijska sredstva utrošio mimo utvrđenog finansijskog programa za 2019. godinu.

(2) Centrala stranke je u toku 2019. godine isplatila dnevnice i putne troškove u iznosu od 27.818,45 KM.

Uvidom u putne naloge utvrđeno je da su izdati za pet fizičkih lica koji su više puta u toku 2019. godine putovali u Crnu Goru (Tivat) i Zagreb. Po osnovu tih putovanja isplaćene su im dnevnice, dok za vrijeme boravka nisu koristili usluge smještaja. Takođe, uvidom u putne naloge utvrđeno je da na nalogima nije navedena svrha putovanja.

Na osnovu navedenog nije bilo moguće utvrditi u koju svrhu su korištena finansijska sredstva stranke, odnosno da li su sredstva stranke utrošena isključivo za ostvarivanje ciljeva političke stranke.

b) Stranka je prekršila odredbe člana 5. stav (4) i člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Stranka, odnosno njen odbor u Brčkom je tokom 2019. godine primio novčane donacije putem blagajne, u ukupnom u iznosu od 2.700,00 KM.

Uvidom u izvode i poslovne knjige stranke utvrđeno je da ovaj odbor prikupljene donacije nije položio na transakcijski račun stranke, čime je prekršio odredbe člana 5. stav (4) i člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

c) Stranka je prekršila odredbe člana 8. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Savez za bolju budućnost BiH je u 2019. godini primio nenovčanu donaciju Udruženja žena „Ključki biseri“ Ključ po osnovu besplatnog korištenja prostorije, čime su prekršene odredbe člana 8. stav (1) tačka g) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Stranka je u obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje stranke nije imala obavezu da plati) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala da je po osnovu besplatnog korištenja poslovnog prostora ostvarila nenovčanu donaciju u iznosu od 171,72 KM.

Udruženje žena „Ključki biseri“ Ključ se u toku 2019. godine finansiralo javnim sredstvima u iznosu od 1.000,00 KM¹.

(2) Na osnovu obavljenog pregleda finansijskog izvještaja, utvrđeno je da je stranka u 2019. godini u svojim poslovnim knjigama izvršila otpis obaveze prema dobavljaču ATTP „Centroprevoz“ d.o.o. Goražde po računu iz 2014. godine u iznosu od 600,00 KM, te na taj način ostvarila nenovčanu donaciju navedenog pravnog lica u iznosu od 600,00 KM.

Uvidom u podatke koje je dostavio Grad Goražde², utvrđeno je da je Grad Goražde tokom 2019. godine imao sklopljen ugovor sa pravnim licem ATTP „Centroprevoz“ d.o.o. Goražde o javnoj nabavci usluga prevoza vojnih invalida i članova porodica šehida – poginulih boraca sa prostora Bosansko-podrinjskog kantona ukupne vrijednosti 25.623,00 KM.

¹ Akt Općine Ključ broj: 01-11-1-227/21 od 02.02.2021. godine.

² Akt Grada Goražde, broj: 11-11-347-1/21 od 30.03.2021. godine sa prilogom Ugovora.

S obzirom da je navedeno pravno lice u 2019. godini sklopilo ugovor o javnim nabavkama roba, usluga sa organima izvršne vlasti na svim nivoima u Bosni i Hercegovini čija je vrijedost veća od 10.000,00 KM, stranka je ostvarila zabranjeni prilog u iznosu od 600,00 KM, čime je prekršila odredbe člana 8. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

d) Stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da Savez za bolju budućnost BiH nije u poslovnim knjigama uspostavio pravovremene, potpune i pravilne evidencije o rashodima i obavezama, čime je prekršio odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Savez za bolju budućnost BiH nije popunio obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik), čime je prekršio odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Služba za reviziju je utvrdila da je stranka zbog neblagovremenih evidencija iskazala pogrešne podatke o rashodima u obrascima finansijskog izvještaja, čime je prekršila odredbe člana 21. i 22. Pravilnika.

- Kontolom rashoda iz prethodnih godina koje je stranka iskazala u iznosu od 28.205,14 KM i na osnovu finansijske dokumentacije, utvrđeno je da stranka nema tačne podatke o svojim troškovima i obavezama.

Stranka je u okviru rashoda iz prethodnih godina evidentirala troškove za usluge vode i kanalizacije i odvoza smeća po osnovu tužbe JKP Radnik d.o.o. Zavidovići za neplaćene račune u periodu od 2015.-2018. godine u iznosu od 348,62 KM i račune istog dobavljača za usluge izvršene u periodu od 2013. do 2015. godine u ukupnom iznosu od 353,93 KM. Stranka je na istom trošku evidentirala i troškove po osnovu presude Općinskog suda u Zenici, a po osnovu tužbe Krivaje iz Zavidovića u iznosu od 482,50 KM po osnovu osnovnog duga, uvećane za zateznu kamatu i sudske troškove, zatim, troškove sudske takse iz 2018. godine u iznosu od 3.128,14 KM, troškove po osnovu ugovora o djelu³ i pripadajućih doprinosa iz 2018. godine u ukupnom iznosu od 15.476,54 KM, te troškove po računima različitih dobavljača za usluge i robe, koji su su izdati u periodu od 2012. do 2018. godine, u ukupnom iznosu od 8.414,41 KM⁴.

- Stranka je u finansijskom izvještaju i poslovnim knjigama iskazala ostale rashode u iznosu od 35.691,98 KM.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je stranka na osnovu Odluke o otpisu dugovanja i potraživanja izvršila otpis svojih potraživanja u iznosu od 35.503,47 KM.

Stranka je, na osnovu Odluke, navedena sredstva isknjižila (prenijela) sa potraživanja za date avanse na dobavljače (analitički) kao pretplatu, a zatim izvršila otpis tih sredstava na teret rashoda, što govori u prilog činjenici da stranka nema uvid u svoje stvarne troškove.

(2) Stranka na kontu 128120-Potraživanja za date avanse na dan 31.12.2019. godine iskazuje saldo u iznosu od 47.255,39 KM. Činjenica da je stranka u 2019. godini dio tih potraživanja otpisala, i to u iznosu od 35.691,98 KM, upućuje na to da stranka nije vršila usaglašavanje svojih obaveza sa dobavljačima, odnosno da računi nisu knjiženi u poslovnim knjigama u momentu nastanka troška.

³ Ugovor o djelu sa Adisom Mulaosmanovićem o obavljanju poslova posmatranja u glavnom centru za brojanje Zetra u iznosu od 50,00 KM i dva ugovora iz 2018. godine sa Eminom Idrizović u iznosima od po 6.500,00 KM za potrebe obavljanja poslova predizborne kampanje iz 2018. godine.

⁴ Računi za usluge vode, grijanja, odvoza smeća i interneta iz 2018. godine, reprezentaciju iz 2012., 2016. i 2018. godine, električnu energiju iz 2016. godine, usluge emitovanja čestitki iz 2017. i 2018. godine, telefonske usluge, troškovi za kampanju iz 2012. i 2018. godine, usluge zakupa iz 2015. godine, kupljeni potrošni materijali i usluge prevoza iz 2017. i 2018. godine.

- (3) Pregledom knjigovodstvene dokumentacije utvrđeni su nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima.⁵

Uvidom u rashode iz ranijih godina i dokumentacije na osnovu koje su evidentirani, tj. račune dobavljača Ugostiteljska radnja – caffe bar „Avaz“ Sarajevo broj: 04-08/16 od 31.08.2016. godine u iznosu od 1.336,50 KM, utvrđeno je da je na računu navedeno samo usluge hrane i pića, bez specifikacije koja bi sadržavala vrstu i količinu hrane i pića. Isto tako, na računu dobavljača Željezara „Zenica“ d.o.o. Zenica broj: RT0001126-16 od 31.08.2016. godine u iznosu od 73,00 KM navedeno je samo ugostiteljske usluge, bez specifikacije o vrsti i količini hrane.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Savezu za bolju budućnost BiH da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke troši u skladu sa svojim programom i statutom,*
- *da, u skladu sa odredbom člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, donacije prikupljene u gotovom novcu uplaćuje na transakcijski račun u roku od 10 dana od dana prijema uplate,*
- *da se u skladu sa odredbom člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, prilozi uplaćuju na račun centrale stranke,*
- *da ne prima zabranjene donacije,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi i vodi pravilne, pravovremene i potpune evidencije o rashodima i obavezama, kao pretpostavku za pravilno finansijsko izvještavanje i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMENTAR:

Savez za bolju budućnost BiH se očitovao na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu.

Uz očitovanje stranka je dostavila dodatnu dokumentaciju.

Služba za reviziju je uzela u obzir argumentovane primjedbe i dostavljenu dokumentaciju, te izvršila korekciju nalaza.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Revizor

Veliborka Kenjić

Šef Službe za reviziju

Mr sc. Hasida Gušić

⁵ U skladu sa računovodstvenim propisima, sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.